

המרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון

**תקנון וסדרי לימודים
ללימודי התואר דוקטור לפילוסופיה
(Ph.D.)**

מעודכן

אפריל, 2008

ניסן, התשס"ח

1. **כללי** תקנון זה מחייב את הרשויות האקדמיות, הסגל, והסטודנטים לתואר דוקטור לפילוסופיה (Ph.D.) במרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון. ענייני הלימודים לתואר זה מתנהלים על ידי בית הספר לתלמידי מחקר, הוועדה לתלמידי מחקר וועדות פקולטיות לתלמידי מחקר.

2. **התואר המוענק** התואר המוענק הוא דוקטור לפילוסופיה (Ph.D.).

3. **הגדרות**

להלן מובאות ההגדרות הבאות במסגרת התקנון:

3.1 - "הוועדה לתלמידי מחקר" הגוף האקדמי שאחראי לכל נושא בלימודי התואר דוקטור לפילוסופיה (Ph.D.). מורכבת מדקאן ביה"ס לתלמידי מחקר ויושבי ראש הוועדות הפקולטיות לתלמידי מחקר.

3.2 "וועדה פקולטית לתלמידי מחקר" – הגוף האקדמי בכל פקולטה שאחראי לנושאים המקצועיים בלימודי התואר דוקטור לפילוסופיה (Ph.D.) בתחומי המחקר של הפקולטה.

3.3 "תוכנית לימודים" – תוכנית לימודי התואר דוקטור לפילוסופיה (Ph.D.).

3.4 "תקופת ניסיון" – תקופה של עד 18 חודש מיום הקבלה ללימודים עד אישור הצעת המחקר ע"י ועדת תלמידי המחקר.

3.5 "תקופת מועמדות" – החלק מתקופת הניסיון עד העמידה בבחינת המועמדות.

3.6 "משימות לימוד" – תוכנית פירוט דרישות הלימוד שבה מחוייב הסטודנט שאושרה ע"י ועדת תלמידי המחקר.

3.7 "מנחה אחראי" – חבר סגל מהמרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון (מדרגת מרצה בכיר ומעלה) שהוסמך ע"י מל"ג יו"ש כזכאי להנחות ושהוסמך על ידי הוועדה לתלמידי מחקר להנחות את הסטודנט). יש אפשרות לאישור מנחים נוספים מעבר למנחה האחראי מהמרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון או מחוצה לו.

3.8 "יועץ" – יש אפשרות למינוי יועץ או יועצים מהמרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון או מחוצה לו, בנוסף למנחה האחראי ולמנחים שיסייעו בהדרכת הסטודנט בעבודת המחקר שלו.

3.9 "בוחר" – חבר הסגל האקדמי של המרכז האוניברסיטאי באריאל מדרגת מרצה בכיר ומעלה או בכל רמה מדעית מקבילה ממוסד אחר שנקבע ואושר ע"י הוועדה לתלמידי מחקר וישמש כבוחר בבחינת המועמדות.

3.10 "ועדת בוחנים" – המנחה/חים ועוד 2-3 בוחנים נוספים (לפחות שנים ממוסד אקדמי אחר), שמונו ע"י הדקן בהמלצת הוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר שישמשו כבוחנים של תוכנית המחקר (שהגיש הסטודנט) בבחינת המועמדות.

3.11 "שופט" – חבר סגל אקדמי של המרכז האוניברסיטאי אריאל, מדרגת מרצה בכיר ומעלה או בעל רמה אקדמית מקבילה ממוסד אחר שנקבע ואושר ע"י הדקן לפי המלצת הוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר וישמש כשופט של עבודת המחקר.

3.12 "חבר השופטים" – 2-4 שופטים (לפחות שנים ממוסד אקדמי אחר), שמונו ע"י הדקן לפי המלצת הוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר שימשו כשופטים של חיבור עבודת המחקר וכשופטים בבחינת הגמר- אם נדרשת בחינה (רצוי שלפחות חלק מהשופטים יהיה זהה לבוחנים).

3.13 "תוכנית המחקר" – התוכנית שהמועמד יגיש לוועדה ללימודי מחקר (לאחר אישור המנחה והוועדה ללימודי מחקר הפקולטית).

3.14 "בחינת מועמדות" – הבחינה שיעבור תלמיד המחקר לאחר שהגיש את תוכנית המחקר. מטרתה- בחינת תוכנית עבודתו, שליטתו ברקע ובחומר המקצועי של תחומי המחקר ובחינת כושרו והתאמתו ללימודים לתואר Ph.D.

3.15 "עבודת מחקר" – מחקר מקורי שמהווה תרומה חדשה לקידום מדעי של תחום המחקר. העבודה תסוכם בחיבור מדעי – תזה שכתוב לפי כל הכללים הנהוגים בספרות המקצועית.

3.16 "תלמיד חיצוני" – תלמיד שאינו מקבל מלגה.

3.17 "מן המניין" – תלמיד לתואר דוקטור לפילוסופיה (Ph.D.) שעמד בבחינת המועמדות.

3.18 "מועמד" – תלמיד לתואר דוקטור לפילוסופיה (Ph.D.) בעל תואר שני שכתב עבודת תיזה ועדיין לא עמד בבחינת המועמדות.

3.19 "משלים" – תלמיד שהתקבל על-תנאי ללימודים לתואר דוקטור לפילוסופיה (Ph.D.).

4. **תנאי קבלה** כל מחלקה תפרסם את תנאי הקבלה לתואר שלישי לבוגרי תואר שני כפי שיוצעו על ידי מועצת המחלקה ויאושרו על ידי הסנאט ובלבד שהציון המשוקלל שלו יהיה לפחות 85 בלימודיו לתואר שני והוא כתב עבודת תזה.

5. **ראיון קבלה** מחלקות רשאיות להתנות קבלת מועמד בראיון קבלה. המחלקה חייבת לקבל אישור של הסנאט מראש לתנאי זה. על המחלקה לפרסם זאת כחלק מתנאי הקבלה למחלקה.

6. **התניית קבלה** קבלת מועמד מותנית בכך שהמועמד מצא מראש מנחה המוכן להנחותו.

7. **מסלולי לימוד**

7.1 – מסלול רגיל לבוגרי תואר שני

7.2 – מסלול משולב לתלמידי תואר שני שעוברים למסלול המשולב לתואר שלישי

8. **בית הספר לתלמידי מחקר**
בית הספר לתלמידי מחקר ממונה על הלימודים לתארים מתקדמים. בראש בית הספר עומד דקן הממונה על ידי הנשיא והרקטור. הדקן יהיה חבר בוועדה המרכזת וכפוף לרקטור. הדקן יתמנה ל- 3 שנים, והוא יכול להתמנות לכל היותר לשתי קדנציות רצופות. דקן בית הספר יזמן את יושבי ראש הוועדות הפקולטיות לתלמידי מחקר לדיונים בנושאים עקרוניים. גוף זה יתפקד כוועדה לתלמידי מחקר.
9. **תפקידי הדקן**
א. הדקן אחראי לפעילותו התקינה של בית הספר לתלמידי מחקר מבחינה אקדמית.
ב. הדקן יאשר וימנה את חברי ועדת הבוחנים של תוכנית המחקר לפי המלצת הוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר.
ג. הדקן יאשר וימנה את חברי השופטים של התזה לפי המלצת הוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר.
ד. הדקן יאשר זכאות לתואר של סטודנטים שהשלימו את הדרישות לתואר.
ה. אם הדקן נעדר מהמרכז האוניברסיטאי ליותר משבוע עבודה, ימנה לו ממלא מקום, ויידע על כך את הנשיא והרקטור. אם לא מונה ממלא מקום, יעשה זאת הרקטור.
10. **הוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר**
מועצת הפקולטה תבחר מבין חבריה את חברי הוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר. בראש הוועדה יעמוד חבר סגל בדרגת פרופ' חבר לפחות. בוועדה יהיו לפחות שלושה חברים שהוסמכו להיות מנחים אחראיים. דקאן הפקולטה יוזמן לשיבות.
11. **תפקידי הוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר**
א. הוועדה אחראית על קיומה התקין של מערכת הלימודים לתארים מתקדמים במסגרת הפקולטה המתאימה.
ב. הוועדה תמליץ בפני דקן בית הספר לתלמידי מחקר על קבלה של מועמדים.
הוועדה תחליט על השלמות הנדרשות ממועמד כתנאי לקבלה, על קבלה במעמד "משלים" ועל מעבר למעמד "מועמד".
ג. הוועדה תמליץ על וועדת הבוחנים לתוכנית המחקר (בהתאם לסעיף 3.10 להלן).
ד. הוועדה תמליץ על חבר השופטים לתזה (בהתאם לסעיף 3.12 להלן).
12. **פרוטוקול דיוני ירשם פרוטוקול של דיוני הוועדה לתלמידי מחקר. הפרוטוקול יועבר הוועדה הפקולטית לדקן בית הספר ללימודים מתקדמים, לדקן הפקולטה, לרקטור לתלמידי מחקר ולרמ"חים בפקולטה. הפרוטוקול יהיה פתוח לחברי מועצת הפקולטה.**

13. **היקף הלימודים** היקף הלימודים לתואר יקבע ע"י מועצת המחלקה, כפוף לאישור הסנאט. במסגרת הלימודים ישמע הסטודנט לפחות 3 קורסים של תלמידי מחקר שאושרו על ידי המנחה האחראי. לסטודנטים לתואר שלישי יינתן ציון עובר או נכשל (אין צורך להשתתף בבחינה).
14. **משך הלימודים** הלימודים ימשכו עד 4 שנים. לתלמידים במעמד חוץ עד 6 שנים. הוועדה לתלמידי מחקר רשאית לאשר הארכה של שנה נוספת.
15. **ביטול הרשמה** מועמד שהתקבל ללימודים והחליט לבטל הרשמתו, יודיע על כך בכתב בלבד. את ההודעה יש לשלוח למדור קבלה ורישום בדואר רשום, או למוסרה למדור ידנית.
16. **הקפאת לימודים** א. סטודנט המבקש להקפא לימודיו חייב להגיש בקשה בכתב לדקן בית הספר לתלמידי מחקר, בה יציין את תקופת החופשה המבוקשת. לבקשה תצורף המלצת ראש הוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר.
ב. סטודנט שלא חידש לימודיו ללא קבלת אישור יחשב כמי שלימודיו הופסקו. ולצורך חידוש לימודיו חייב הסטודנט להרשם מחדש.
17. **משמעת סטודנטים** הסטודנטים חייבים בהוראות המשמעת כפי שמופיעים בתקנון משמעת סטודנטים של המרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון.
18. **השלמת דרישות לתואר** הסטודנט אחראי לוודא כי הוא השלים את כל הדרישות לתואר.
19. **זכאות לתואר** זכאי לתואר סטודנט אשר השלים את חובותיו האקדמיים והתזה שהוגשה אושרה על ידי ועדת השופטים.
20. **תואר לסטודנט שנפטר** בקשה להענקת תואר לסטודנט שנפטר יכולה לבוא מהמחלקה בה למד הסטודנט, ממרצי המרכז האוניברסיטאי או ממשפחתו הקרובה (בן זוג, בת זוג, הורים, צאצאים). הבקשה תוגש לרקטור ותיענה בתנאים הבאים:
א. הסטודנט היה במעמד "מן המניין" בעת פטירתו ועמד לסיים את לימודיו לתואר שלישי.
ב. הבקשה נידונה ע"י הוועדה לתלמידי מחקר, והמלצתה החיובית אושרה ע"י הוועדה המרכזת.
בתעודה יצוין כי התעודה מוענקת לסטודנט לאחר פטירתו.

21. הצטיינות יתרה המליצו כל השופטים על ציון בהצטיינות יתרה, תיערך בחינה בעל פה לסטודנט על ידי ועדת השופטים שבה יציג הסטודנט את המחקר. לאור תוצאות הבחינה ייקבע הציון.

22. מינוי מנחה תנאי לקבלת סטודנט כ"מועמד" הנה אישור מנחה אחראי. מינוי המנחה האחראי ייעשה על ידי דקן בית הספר לתלמידי מחקר, על פי המלצת הוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר. לפני הדיון בוועדה פקולטית לתלמידי מחקר ייפגש המועמד עם חברי סגל מהמחלקה כדי לקבל מידע על תחומי פעילותם והאם הם יכולים ומעוניינים לשמש כמנחה במחקר. אם מונו שני מנחים, יהיה אחד מהם מנחה אחראי. כמנחה אחראי יכול להתמנות חבר סגל מדרגת מרצה בכיר ומעלה שאושר להנחיה ע"י מלי"ג יו"ש. הסטודנט רשאי לבקש מינוי של מנחה נוסף מן החוץ.

23. תפקיד המנחה המנחה ידריך את הסטודנט בשיטות מחקר וינחה אותו בעבודתו השוטפת ובכתיבת התזה. המנחה יחתום מראש שלרשות הסטודנט יועמדו האמצעים הדרושים לביצוע המחקר. המנחה יעריך את רמת המחקר של הסטודנט עם קבלתו כ-"מן המניין" וידווח בכתב אחת לשנה לוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר ולבית הספר לתלמידי מחקר על התקדמות המחקר. לדיווח יצורף דו"ח התקדמות של הסטודנט. אם אין הסטודנט מתקדם במחקרו במידה נאותה, ימליץ המנחה לוועדה להפסיק את לימודיו.

24. החלפת מנחה סטודנט המעוניין בהחלפת המנחה, יגיש בקשה מנומקת, כולל הסכמת מנחה חלופי, לוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר. הוועדה תדון בבקשת הסטודנט תוך חודש ממועד קבלתה. הוועדה רשאית לאשר בקשה להחלפת מנחה. התפטר המנחה או נמנע ממנו למלא תפקידו, על הסטודנט להתקשר עם מנחה מחליף, ולפנות אל הוועדה בבקשה לפעול למינויו. אם הסטודנט לא ימצא מנחה מחליף, ימנה דקן בית הספר לתלמידי מחקר מנחה אחר על פי המלצת הוועדה.

25. הצעת המחקר הסטודנט יגיש את הצעת המחקר בהנחיית המנחה ובהסכמתו לאישור הוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר. ההצעה תוגש לא יאוחר מ- 12 חודשים מתחילת לימודיו כ- "מועמד". נושא המחקר טעון אישור הוועדה.

26. בחינת מועמדות ועדת הבוחנים (סעיף 3.10) תבחן את המועמד כדי לבדוק את יכולתו לבצע את המחקר. לאחר הבחינה תמלא הוועדה את הטופס המתאים (טופס אישור המועמד לתואר שלישי) ותעבירו לאישור דקן בית הספר לתלמידי מחקר. בחינת המועמדות תיערך לא יאוחר מ-3 חודשים לאחר

הגשת הצעת המחקר ולא יאוחר מ-18 חודש ממועד קבלת המועמד ללימודי תואר שלישי.

27. שינוי נושא המחקר

סטודנט המבקש לשנות את נושא מחקר יגיש לוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר בקשה מנומקת לשינוי בצרף המלצת המנחה. הוועדה תדון בבקשה ותמסור את החלטתה תוך חודש מיום קבלתה.

28. **כתיבת עבודת המחקר עם השלמת המחקר** יגיש הסטודנט למנחה תזה המסכמת את מחקרו. התזה תוגש בעברית במתכונת הכוללת תקציר בעברית ובאנגלית, הסבר מפורט של מטרת המחקר, סקירה ביקורתית של עבודות קודמות, תיאור המחקר ותוצאותיו, דיון והסקת מסקנות ורשימת מקורות ספרותיים. במקרים מיוחדים, רשאי דקן ביה"ס לתלמידי מחקר, בהמלצת המנחה האחראי, לאשר כתיבת התזה באנגלית עם תקציר בעברית ואנגלית.

29. מינוי שופטים

אם לדעת המנחה האחראי התזה ראויה, יעביר המנחה 5 עותקים שלה לדקן ביה"ס לתלמידי מחקר. הוועדה הפקולטית לתלמידי מחקר תמליץ לדקן ביה"ס (תוך חודש מקבלת התזה) על צוות שופטים הכולל לפחות שלושה חברים בדרגת מרצה בכיר ומעלה, לפחות שניים מהם חברי סגל במוסדות אחרים להשכלה גבוהה הזכאים להעניק תואר שלישי ופעילים בתחום המחקר, כשלפחות אחד מהם חבר סגל באוניברסיטה. ביה"ס יעביר לכל שופט עותק מהתזה וכן הנחיות למתן חוות דעת.

30. חוות דעת

השופט יאשר הסכמתו להיות שופט תוך חודש ימים מקבלת הבקשה ויגיש את חוות דעתו לביה"ס לתלמידי מחקר תוך 3 חודשים ממועד קבלת החיבור. חוות הדעת תכלול הערכה מפורטת של רמת המחקר והצהרה על קבלה / אי קבלה של התזה כמילוי חלקי לדרישות קבלת התואר Ph.D. אם נדרש הסטודנט לבצע תיקונים מהותיים בתזה, יגישה מחדש תוך שלושה חודשים לביה"ס לתלמידי מחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה על משך זמן ארוך יותר.

31. הרצאה

סמינריונית מ

הסטודנט יציג את עבודתו בהרצאה במסגרת הסמינר המחלקתי לאחר מינוי השופטים, ולפני מתן האישור ע"י השופטים. השופטים יקבלו הודעה מראש על קיום ההרצאה.